

Fonts i Recursos d'Informació

2013/2014

Codi: 103067

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	OT	0	0

Professor de contacte

Nom: Maria Angeles Jimenez Lopez

Correu electrònic: Angels.Jimenez@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No s'han establert prerequisits per cursar l'assignatura.

Objectius

GENERAL

Des d'un punt de vista general l'assignatura pretén proporcionar una base teòrica i pràctica de coneixements que permetin a l'alumne adquirir competències informacionals relatives tant a l'organització i gestió documental com a la resolució de necessitats informatives pròpies de l'entorn de la producció audiovisual.

ESPECÍFICS

- Conèixer la dimensió instrumental de la Documentació, així com la utilitat de les seves tècniques i serveis, en l'exercici professional i per a la millora qualitativa del producte comunicatiu.
- Mostrar quines són les necessitats informatives més habituals en la producció audiovisual i aprendre a resoldre-les mitjançant l'ús dels recursos informacionals més adients.
- Saber aplicar, de forma bàsica, tècniques d'anàlisi, descripció i gestió dels documents que intervenen en la producció audiovisual, així com dels fons audiovisuals de les empreses del sector.
- Conèixer les diferents tipologies de serveis, recursos i fonts d'informació, especialment les més relacionades i útils per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Adquirir coneixements avançats de cerca i recuperació d'informació en entorns digitals.
- Saber valorar la qualitat i fiabilitat de la informació documental, així com potenciar un ús ètic i legal de la mateixa.
- Aprendre a documentar-se, és a dir, a proveir-se d'informació rellevant, fiable i rigorosa per a l'elaboració de productes comunicatius.

Competències

Comunicació Audiovisual

- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Organitzar i gestionar els documents que intervenen en la producció audiovisual, així com els fons audiovisuals propis de les empreses del sector.
- Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
2. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
3. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
4. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
5. Gestionar el temps de manera adequada.
6. Identificar el valor i l'ús dels fons audiovisuals en els processos d'informació i de creació audiovisual.
7. Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Continguts

1. LA DOCUMENTACIÓ AUDIOVISUAL

Competències informacionals i comunicació audiovisual. Orígens i evolució de la Documentació Audiovisual. Necessitats informatives del professional de la comunicació audiovisual. Unitats i serveis de documentació audiovisual. L'arxiu com a centre de producció.

2. GESTIÓ I ORGANITZACIÓ DE LA INFORMACIÓ AUDIOVISUAL

Característiques de la informació audiovisual. El tractament i la gestió dels documents com a pont per a la seva organització, recuperació i difusió. Anàlisi i tractament de documents audiovisuals. Els llenguatges documentals. L'explotació dels arxius audiovisuals.

3. TÈCNiques DE CERCA I RECUPERACIÓ D'INFORMACIÓ EN ENTORNS DIGITALS

La informació electrònica. Bases de dades: estructura i tipologia. Llenguatges d'interrogació de bases de dades. Planificació d'estratègies de cerca. La cerca a Internet: buscadors; avaluació de resultats. Ús ètic i legal de la informació: els drets d'autor i els drets d'imatge.

4. INTRODUCCIÓ A LES FONTS D'INFORMACIÓ

Les fonts d'informació: concepte i tipologia. Els suports documentals. Recursos de referència: fonts biogràfiques; lingüístiques i terminològiques; estadístiques; sobre entitats; cronològiques; fonts geogràfiques i geopolítiques.

5. FONTS D'INFORMACIÓ ESPECIALITZADES

Informació gràfica i audiovisual (fototeques, fonoteques, filmoteques, biblioteques digitals, bases de dades d'anuncis, cartells, marques i logos, bases de dades d'il·lustracions i icones, bases de dades cinematogràfiques, bases de música i efectes sonors).

Recursos per a l'accés a notícies (hemeroteques i arxius audiovisuals digitals, agències de notícies, quioscos virtuals, agregadors de notícies, serveis de clipping i broadcast monitoring).

Fonts sobre difusió i audiència de mitjans.

Fonts bibliogràfiques (catàlegs, bases de dades, portals editorials, buscadors acadèmics, repositoris digitals).

La Web 2.0 com a recurs d'informació (metabuscadors i buscadors especialitzats: xarxes socials, blogs, serveis d'allotjament d'informació gràfica i audiovisual).

Metodologia

"Fonts i recursos d'informació" és una assignatura de naturalesa eminentment pràctica que, des del punt de vista metodològic, persegueix l'aprenentatge de l'alumne mitjançant l'aplicació dels continguts teòrics que la integren, a la resolució d'exercicis i casos pràctics relacionats amb la cerca d'informació. Aquestes activitats es presenten sempre contextualitzades en escenaris propis de la producció audiovisual i la comunicació en general, la qual cosa permet a l'estudiant copsar la utilitat i el paper que juguen les tècniques documentals en la seva professió futura.

Es realitzen sessions teòriques i pràctiques en aules informatitzades. El treball pràctic és sempre per parelles i en alguns casos en petits grups. La finalitat d'aquest sistema de treball és potenciar un aprenentatge entre iguals que l'equip docent considera altament efectiu i enriquidor.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Pràctiques de laboratori	22,5	0,9	1, 6, 7
Seminaris	15	0,6	1, 2, 4, 5, 6
Teoria	15	0,6	1, 4, 6
Tutoria	7,5	0,3	4
Tipus: Supervisades			
Treball grupal de síntesi	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Lectures	20	0,8	3, 4, 5, 6
Temps de lliure disposició (estudi, participació en fòrums virtuals, etc.)	35	1,4	3, 5, 7

Avaluació

L'assignatura segueix el sistema d'avaluació continuada. La nota mínima per superar-la és de 5 punts (sobre 10). Les evidències d'aprenentatge proposades per a l'avaluació són:

Proves individuals sobre els continguts teoricopràctics de l'assignatura (pes = 40%): al llarg del curs es realitzaran 2 proves. Aquestes inclouen qüestions de resposta breu i/o múltiple, de relació de conceptes, selecció veritable/fals, i similars. Es calcularà la mitjana de les qualificacions obtingudes en cadascuna. Treball de curs grupal (pes = 40%): activitat de síntesi que es porta a terme en equip i requereix l'aplicació pràctica dels continguts treballats al llarg del curs.

Seguiment de l'assignatura (pes = 20%): aquest concepte valora l'esforç, dedicació i adequada gestió del temps de l'alumne, mitjançant el seguiment de l'assistència a les sessions pràctiques, així com la realització i lliurament puntual de les activitats proposades al llarg del curs. Es penalitzarà amb -0.5 punts d'aquest concepte cada incompliment per part de l'estudiant.

REVALUACIÓ: els alumnes que havent realitzat totes les activitats d'avaluació obligatòries, no obtinguin una qualificació final de, com a mínim,

5 punts podran optar a una reavaluació sempre i quan la seva nota final es trobi entre 4 i 4,9 punts.

També podran presentar-se a la reavaluació els alumnes que, tot i haver aprovat l'assignatura, vulguin millorar la seva qualificació final.

En aquest darrer cas, però, caldrà comptar amb el vistiplau previ de la professora responsable.

La reavaluació consistirà en una prova única sobre els continguts teòrics i pràctics del curs.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves individuals sobre els continguts teòrics i pràctics.	40%	5	0,2	1, 2, 4, 6, 7
Seguiment general de l'assignatura	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Treball grupal de síntesi	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Bibliografia

Aguado, G. et al. Organización y gestión de la empresa informativa. Madrid: Síntesis, D.L. 2008.

Asensi, V. "Respeto de los derechos fundamentales en el uso de la documentación audiovisual" [En línea]. Miguel Hernández Communication Journal, 2012, núm. 3. Disponible a: http://mhcj.es/2012/04/29/asensi_frutos_maestre/. [Consulta: 07-2012].

Barnuevo, E. "El documentalista en el entorno actual de los medios de comunicación audiovisuales como gestor de imágenes". Dins: XI Jornadas de gestión de la información: servicios polivalentes, confluencia entre profesionales de archivo, biblioteca y documentación. Madrid: Sedic, 2009, p. 13-24.

Caldera, J. "La documentación sonora en los sistemas de información documental de los medios audiovisuales" [En línea]. Boletín de la Asociación Andaluza de Bibliotecarios, 2004, núm. 74, p. 29-39. Disponible a: <http://eprints.rclis.org/6203/>. [Consulta: 07-2013].

Caldera, J; Arranz, P. Documentación audiovisual en televisión. Barcelona: UOC, 2012.

Caridad, M. et al. Documentación audiovisual: nuevas tendencias en el entorno digital. Madrid: Síntesis, 2011.

Conesa, A. "De la videoteca a l'arxiu digital:evolució del departament de Documentació de Televisió de Catalunya" [en línea]. Trípodos, 2012, núm. 31. Disponible a: http://www.tripodos.com/index.php/Facultat_Comunicacio_Blanquerna/article/view/40/25. [Consulta: 07-2013].

Cuadra, Elena de la. "Documentación cinematográfica digital". Documentación de las ciencias de la información, 2006, núm.29, p. 165-205.

Giménez, M. Documentación audiovisual de televisión: la selección del material. Gijón: Trea, 2007.

Giménez, M. "La documentación audiovisual en televisión en el mundo 2.0: retos y oportunidades" [En línea]. Dins: Congreso Internacional de Ciberperiodismo (IV: 2012: Bilbao). Disponible a: <http://www.bibliopos.es/?p=5422>. [Consulta: 07-2013].

López Yepes, A. Cine en la Era Digital: aplicaciones de la documentación cinematográfica (1922-2005). Madrid: Fragua, 2006.

Marcos Recio, J.C. (coord.). Gestión del patrimonio audiovisual en medios de comunicación. Madrid: Síntesis, 2013.

Monroy, A. et al. "Organización de la información de recursos digitales audiovisuales y otras entidades de información" [En línea]. Cuadernos de Documentación Multimedia, 2012, vol. 23. Disponible a: <http://revistas.ucm.es/index.php/CDMU/article/view/41208>. [consulta: 07-2013].

Moreiro, J.A. (coord.). Manual de documentación informativa. Madrid: Cátedra, 2000.

Moreno, M. A. Manual de documentación para la comunicación. Burgos: Univ. de Burgos. Serv. de Publicaciones, 2009.